

การจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

นางสีกการะ อารมย์เย็น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-877-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17163109

AN ORGANIZATION OF COMPUTER SUBJECT CURRICULUM
IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION

Mrs. Sakkara Aromyen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-877-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา

โดย

นางสีกการะ อารมย์เย็น

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เจริญยศ.

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เจริญยศ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

สังกัดการ : อารมย์เย็น : การจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา (AN ORGANIZATION OF COMPUTER SUBJECT CURRICULUM IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.บุญมี เณรยอด, 215 หน้า. ISBN 974-583-877-2

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและ
ครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจง
ความถี่และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

ขั้นการเตรียมการจัดหลักสูตร โรงเรียนมีการวางแผนการจัดหลักสูตรโดยกำหนดผู้รับผิดชอบ
ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ จัดเตรียมบุคลากรและสนับสนุนการศึกษาเพิ่มเติม จัดครูเข้าสอน
ตามทักษะและประสบการณ์ มีการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เอกสาร/คู่มือการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้ครูศึกษา มีการจัดสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และแต่งตั้ง
คณะกรรมการในการนิเทศการจัดหลักสูตร ปัญหาที่โรงเรียนพบ คือ มีจำนวนครูผู้สอนและสื่อและอุปกรณ์
การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร

ขั้นการดำเนินการจัดหลักสูตร โรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะ
กระบวนการและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนตามโอกาสให้สอดคล้อง
กับเนื้อหาวิชา วัดและประเมินผลการเรียนโดยการสังเกตและตรวจผลงาน นิเทศการจัดหลักสูตรโดยการ
ติดตามผลการปฏิบัติงานและตรวจสอบเอกสาร ปัญหาที่โรงเรียนพบ คือ ครูผู้สอนมีเวลาในการเตรียม
การสอนน้อยและวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน ขาดเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนและ
ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนิเทศ

ขั้นการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร โรงเรียนติดตามประเมินผลการเตรียมการและ
การดำเนินการจัดหลักสูตรโดยการสอบถามจากครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ปัญหาที่โรงเรียนพบ คือ
บุคลากรผู้รับผิดชอบขาดการนำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลไปปรับปรุงการจัดหลักสูตรรายวิชา
คอมพิวเตอร์

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#C542065 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: ORGANIZATION/THE COMPUTER SUBJECT CURRICULUM/SECONDARY SCHOOLS

SAKKARA AROMYEN : AN ORGANIZATION OF COMPUTER SUBJECT CURRICULUM
IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. BOONMEE NENYOD,
Ed.D., 215 pp. ISBN 974-583-877-2

The purposes of this reseach were to study the state and problems of the organization of computer subject curriculum in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education. The population of the study was school administrators, heads of subject area and computer teachers. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by using frequency and percentage. Research findings were as follows :

At the preparation stage, schools had their curriculum organization planning by assigned computer teachers incharged, personnel were assigned and encouraged for further study. Teachers were assigned according to their skills and experiences, curriculum materials and evaluation handbooks were also provided. In addition, classrooms were arranged and supervision committee was also appointed. Problems reported were inappropriated number of teachers and insufficient instructional materials, and lacked of budget for curriculum materials preparation.

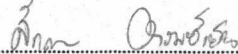
At the operation stage, teachers were encouraged to organize instructional activities with emphasis on skill-process method and student-centered, instruction aids were utilized according to content. An observation and product examination were used as methods of evaluation while a followed-up and documents-checked were used as methods of supervision . Problems were insufficient time for teachers regarding instructional plan preparation, teachers were inappropriately assigned, lacked of evaluation tools, and also lacked of qualified personnel for supervision.

At the evaluation stage, schools evaluated both preparation and operation stage through computer teachers discussion. Problem reported was evaluating results were ignored upon curriculum organization.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ก็ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ที่ให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อยู่ตลอดเวลา อีกทั้งรองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เข็มรัตนพงษ์ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์ อาจารย์สุวัฒน์ ศักดิ์ศรีสุล อาจารย์ถกล นิรันดร์ศิริโรจน์ อาจารย์อนันต์ ระงับทุกข์ อาจารย์กัลยาณี ทวีนุค อาจารย์อารมย์ กาญจนกิจโสภณ อาจารย์กฤษณผล วานิชจินดา อาจารย์ลักคาวลัย ค่านศิริวิโรจน์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่กรุณาให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถามจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณพี่และเพื่อนนิสิตนิตศฯ รุ่น 30 และกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา

แรงบันดาลใจที่ทำให้ผู้วิจัยบังเกิดความมานะ พยายาม จนสามารถดำเนินการวิจัยสำเร็จลงได้คือ คุณพ่อสวัสดิ์ คุณแม่กัลยาณี ทวีนุคและน้องๆ ทุกคน คุณวัลลภและเด็กชายภูวนันต์ อารมย์เย็น ที่ได้ให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยความอบอุ่นอยู่เสมอ จึงขอขอบพระคุณและขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้ด้วย

สักการะ อารมย์เย็น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
การนำเสนอผลการวิจัย	10
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ตอนที่ 1 การนำหลักสูตรไปใช้	
- ความหมาย ความสำคัญและองค์ประกอบของการนำหลักสูตรไปใช้	12
- บทบาทของบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้	16
- หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	17
- หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	20
ตอนที่ 2 คอมพิวเตอร์	
- ความหมายและองค์ประกอบของคอมพิวเตอร์	22
- การใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ..	24
- การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ในระดับมัธยมศึกษา ...	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 3. ขั้นตอนการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์	
- การเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์	
- การวางแผนการจัดหลักสูตร	28
- การจัดเตรียมบุคลากร	30
- การจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร	32
- การจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	33
- การจัดเตรียมสถานที่ที่ใช้สอน	34
- การจัดเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียน	35
- การจัดเตรียมการนิเทศการจัดหลักสูตร	37
- การดำเนินการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์	
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	39
- การวัดและประเมินผลการเรียน	43
- การนิเทศการจัดหลักสูตร	44
- การติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ..	45
ตอนที่ 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มประชากร	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 59
	สภาพการดำเนินงานจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ 68
	ปัญหาการดำเนินงานจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ 104
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย 132
	อภิปรายผลการวิจัย 137
	ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย 150
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 152
	บรรณานุกรม 153
	ภาคผนวก 158
	ประวัติผู้วิจัย 215

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถาปนาของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
2	ข้อมูลด้านคอมพิวเตอร์	62
3	สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการวางแผน การจัดหลักสูตร	69
4	สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม บุคลากร	72
5	สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม เอกสารประกอบหลักสูตร	77
6	สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	80
7	สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม สถานที่ที่ใช้สอน	84
8	สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม การวัดและประเมินผลการเรียน	86
9	สภาพการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม การนิเทศการจัดหลักสูตร	89
10	สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการกิจกรรม การเรียนการสอน	91
11	สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียน	95
12	สภาพการดำเนินการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการนิเทศ การจัดหลักสูตร	98
13	สภาพการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการวางแผน การจัดหลักสูตร	105
15	ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม บุคลากร	108
16	ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม เอกสารประกอบหลักสูตร	111
17	ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	114
18	ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม สถานที่ที่ใช้สอน	117
19	ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม การวัดและประเมินผลการเรียน	119
20	ปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดเตรียม การนิเทศการจัดหลักสูตร	121
21	ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการกิจกรรม การเรียนการสอน	123
22	ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียน	126
23	ปัญหาการดำเนินการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านการนิเทศ การจัดหลักสูตร	127
24	ปัญหาการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตรรายวิชาคอมพิวเตอร์	129